Roermond, 18 juli 2022

Aan
Voorzitter van de Commissie BM

Betreft: verzoek tot agendering vrijwaringsbesluit permanente werkgroep integriteit

Beste Patricia,

Zoals in de laatste commissievergadering van BM besproken verzoekt de LVR-fractie om het besluit van het bestuursorgaan de Burgemeester inzake vrijwaring van de Permanente Werkgroep Integriteit (PWI) te agenderen voor de volgende vergadering van BM.

Op verzoek van U en de commissie BM overlegt de LVR-fractie hiertoe met deze brief een onderbouwd agenderingsverzoek. Wij vertrouwen erop dat U voortaan op soortgelijke wijze ook andere verzoeken tot agendering alleen toestaat mits deze onderbouwd zijn.

LVR-fractie heeft een aantal fundamentele vragen t.a.v. het genomen besluit (Bijlage 1).

Wij constateren dat er een onbepaald vrijwaringsverzoek is genomen t.b.v. en op verzoek van de werkgroep PWI.

Wij hebben de volgende vragen:

1. In het stuk staat “gezien het feit dat de burgemeester bevoegd is de externe leden te benoemen is de burgemeester ook bevoegd om namens de gemeente het besluit te nemen de externe leden te vrijwaren voor een (eventuele) aansprakelijkheidsstelling van degene die is onderzocht”.

Voor zover bekend is in het verleden noch in de voorbereidende werkgroep om te komen tot de gedragsprotocollen, dan wel in de raadsvergaderingen daarover, gesproken over vrijwaring.

Op grond van de Gemeentewet gaat de raad over het budgetrecht. Waar in de Wet, dan wel in andere (gemeentelijke) regelgeving of besluiten staat aangeven dat het bestuursorgaan de Burgemeester bevoegd is in deze, zeker waar mogelijke omvangrijke financiële claims kunnen ontstaan, ook al wordt het risico in het stuk klein geacht?

Weliswaar is bekend dat de burgemeester de gemeente in en buite rechte vertegenwoordigt. Evenwel dan dient de burgemeester toch ook te handelen binnen de door de raad gegeven kaders?

Geldt artikel 171 Gemeentewet überhaupt voor een voorzitter van de werkgroep PWI?

2. In het stuk staat dat er hoor- en wederhoor plaatsvindt door de PWI. Evident is dat dit niet in alle gevallen door de voorzitter en/of commissie is gebeurd. Ware dit wel gebeurd, dan ware wellicht andere feitelijke constateringen en/of bevindingen en conclusies getrokken.

Het voeren van hoor én wederhoor is een fundamenteel recht (algemeen beginsel van behoorlijk bestuur) en behoort tot de zorgvuldigheid die de overheid in het maatschappelijk verkeer, ook naar raadsleden, toe moet toepassen. Sterker nog, hoor en wederhoor is zodanig ingeburgerd dat je mogelijk zou kunnen spreken van onrechtmatig overheidshandelen indien dit achterwege wordt gelaten. Is de burgemeester / voorzitter en PWI bekend met ter zake doende jurisprudentie met toekenning van schadeclaims bij onzorgvuldig procedureel handelen?

Waarom wordt in het stuk gesteld dat dit wel gebeurt in strijd met de feiten tot nu toe? Sinds wanneer wordt dan wel hoor- en wederhoor toegepast? Wordt dat in de toekomst dan wel gedaan?

3. De aansprakelijkheid wordt volledig uitgesloten. Dat is zeer ongebruikelijk en onwenselijk. Weliswaar kan met vrijwaring meer zaken worden uitgesloten dan normaliter zijn opgenomen in een contract, dat neemt niet weg dat feitelijk bezien zaken als bijvoorbeeld handelen in strijd met de wet, openbare orde, goede zeden, opzet of kennelijke roekeloosheid nooit uitgesloten kan worden. Ook PWI leden blijven bijvoorbeeld in dezen aansprakelijk.

Waarom zijn geen nadere aansprakelijkheidsbepalingen opgenomen die te doen gebruikelijk zijn in het maatschappelijk verkeer, ook voor een overheid?

4. LVR-fractie heeft geconstateerd dat het besluit van het bestuursorgaan de burgemeester tot vrijwaring is medegedeeld aan de commissie PWI, zonder dat daar bepaalde regels aan zijn gekoppeld, over (termijnen) van indiening, afdoening van zaken etc. Waarom niet? Dat is wel gebruikelijk in overheidsland.

5. Voorstelbaar is dat raadsleden, aan wie integriteitsklachten zijn gericht en mogelijk onderzoek is of wordt gedaan, in de toekomst een schadeclaim indienen, dan wel zich ook (extern) juridisch willen laten bijstaan. Kunnen raadsleden, op koste van de gemeente, een beroep doen op (externe) juridisch ondersteuning? Zo ja, hoe, zo nee, waarom niet? Zijn hierover ook afspraken gemaakt met de verzekeraar van de gemeente voor aansprakelijkheid? Zo ja, welke, zo nee, waarom niet? Zijn er voorbeelden in het land waar gemeenten een rechtsbijstandsverzekering voor raadsleden hebben?

6. Is besproken, samen met de verzekeraar van de gemeente, of de leden van de werkgroep PWI ook aangetekend kunnen worden op de collectieve aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente? Zo nee, waarom niet?

LVR-fractie acht het goed voorstelbaar, dat afspraken met de leden van de PWI, worden gemaakt t.a.v. aansprakelijkheid. Wel dient daar dan een degelijk raadsvoorstel / besluit aan ten grondslag te liggen, alsmede een uitgewerkt kader t.a.v. de aansprakelijkheidsbepalingen.

Wij verzoeken de commissie BM over het bovenstaande van gedachten te wisselen en roepen het bestuursorgaan de burgemeester op in het 4e kwartaal van dit jaar met een voorstel te komen naar de raad, incl. bijbehorende bepalingen.

Kijk uit naar de agendering en behandeling,

Met groet
Bert Achten, gemeenteraadslid LVR